

PR

Cena numeru 2 złote

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II.

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 9 GRUDNIA 1946 ROKU

Nr 340 (531)

Anglia fortyfikuje Egipt

Pośpieszna budowa nowych baz wojskowych między Izmailą a Suezem. Wafdyści wzywają naród do zbrojnego oporu

SOFIA (Obsl. wł.) W związku z zamierzoną dymisją Sidky - paszy w kołach półoficjalnych twierdzą, że król Faruk nie przyjął tej dymisji - polecając premierowi za wszelką cenę pozostanie nadal u władzy.

Ustąpienie premiera w obecnym momencie mogłoby być sygnałem do większych wystąpień ludności Egiptu przeciw Anglikom.

MOSKWA (Obsl. wł.) Agencja „Tass” donosi z Kairu o budowie nowych angielskich baz wojskowych w Egipcie między Izmailą a Suezem.

Anglia zakupiła od rządu egipskiego 100 osób prywatnych obywateli tereny na których buduje się fortyfikacje, koszar, wille, lazarety, nawet pola golfowe. W ostatnich dniach napływają tutaj olbrzymie transporty żelaza, cementu i diamentów budowlanych.

SOFIA (Obsl. wł.) - Wczorajsze dzienniki opozycyjne w Kairze zostały skonfiskowane za podanie wiadomości o nowych bazach angielskich w Egipcie - oraz za

wielkie tytuły, donoszące o „nowej strategii okupacji angielskiej”.

Partia Wafd - w związku z tą sprawą zwołała kilkadziesiąt olbrzymich wieców, które jednak zostały zakazane a ludność rozprędzona przez policję.

W całym kraju rozlepiane są afisze, wzywające naród egipski „do broni przeciw okupantom angielskim”.

Koleje egipskie, idące w kierunku nowych fortyfikacji brytyjskich - zostały obsadzone przez wojsko brytyjskie, a

wszelki ruch pasażerski został wstrzymany.

W samym Kairze wybuchło w dniu wczorajszym kilka bomb, między innymi w pobliżu arsenału brytyjskiego i przed komendą miasta.

Mołotow żąda jawności obrad i dyskusowania sprawy Niemiec przy udziale Polski i Czechosłowacji

Londyn (Obsl. wł.) - Dziś, w poniedziałek Rada Ministrów kontynuować będzie wstępne rozważania na temat Niemiec i Austrii.

Ministrowie Bevin i Byrnes nalegali, aby utworzyć specjalną komisję zastępców dla wysondowania poglądów pięciu wiel-

kich mocarstw w sprawie Niemiec.

Min. Mołotow sprzeciwił się temu projektowi, uważając, iż nie należy przystępować do szczegółowych rozważań przed konferencją plenarną ministrów spraw zagranicznych „Wielkiej Czwórki” wspólnie z przedstawicielami mniejszych państw.

Wniosek ministra Mołotowa, by wszystkie zainteresowane państwa - w tym Polska, Czechosłowacja itd. - brały udział we wszystkich naradach w sprawie Niemiec - spotkał się z ogólnym aplauzem członków Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Protest Jugosławii

LONDYN (Obsl. wł.) Z Aten donoszą, iż rząd jugosłowiański wysłał do rządu greckiego notę, w której protestuje przeciwko pozornym przełomom samolotów greckich nad terytorium Jugosławii.

Smuts jedzie do Grecji by pocieszyć Tsaldarisa

LONDYN (Obsl. wł.) Z Nowego Jorku donoszą, iż osławiony premier Unii Północno-Afrykańskiej - gen Smuts zamierza udać się po zakończeniu prac Zgromadzenia Generalnego ONZ do Grecji, gdzie prawdopodobnie zabierze głos na posiedzeniu parlamentu greckiego.

Wczoraj gen. Smuts odbył dłuższą rozmowę z premierem Grecji Tsaldarismem, przebywającym od kilku dni w Nowym Jorku.

Razem tworzymy Nową Polskę

Przemówienie tow. Szwalbego do wyborców w całym kraju

Warszawa (PAP) - Wczoraj o godz. 20-ej przewodniczący Rady Naczelnej PPS tow. Szwalbe zwrócił się w przemówieniu wygłoszonym przed mikrofonem do towarzyszy partyjnych z apelem o udział w akcji wyborczej.

— Rozumiecie, — mówił tow. Szwalbe — że wybory, które nadchodzą, nie będą zwykłymi wyborami, a naszą akcją wyborczą nie będzie pierwsza lepsza akcja agitacyjna. W tej akcji wyborczej chodzi o coś więcej, niż o władzę i mandaty. Chodzi o to, czy Polska pójdzie dalej szybko po drodze, którą kroczy od chwili wyzwolenia, czy posuwać się będzie nią, ale

powoli, w bólach i cierpieniach.

Jedno jest tylko pewne, że Polska cofnąć się z tej drogi nie może — bo takiej przed sobą nie ma. Dlaczego? Jakież to są sprawy najważniejsze, które tak właśnie tę jedyną drogę wytyczają? Po pierwsze — sprawa pokoju, sprawa tym razem naprawdę życia i śmierci narodu.

Po drugie — Ziemia Zachodnie, Ziemia Zachodnie — siła Polski, osłabienie Niemiec. Ziemia Zachodnie — jedyna szansa rozwoju gospodarczego. Bez niej Polska musiałaby prędzej, czy później, ale nieuchronnie udusić się w nędzy, słabości, w beznadziej młodzieży — dla której

nie mogłoby starczyć pracy, ani miejsca. A jeżeli Ziemia Zachodnie — to po trzecie: Sojusz i współpraca ze Związkiem Radzieckim, z państwami słowiańskimi i z tymi wszystkimi, którzy nie chcą ginąć milionami w jakimś nowym, 39, 40 czy 41 roku, dla których polskie Ziemia Zachodnie są gwarancją bezpieczeństwa i pokoju w Europie.

Po czwarte odbudowa — sprawa ludzkiego życia mas pracujących.

Po piąte przebudowa społeczna ku demokracji, ku demokracji pełnej, polskiej demokracji, która ludowi pracującemu nie tylko daje kartkę wyborczą, ale oddaje prawdziwą władzę nad gospodarką — narodowy przemysł — chłopu ziemię, którą sprawiedliwie podzieli dochód społeczny, przez spółdzielczość obroni przed spekulacją, przez upowszechnienie oświaty i kultury wychowa lepszego człowieka.

Następnie tow. Szwalbe omówił stosunek PSL do nowej polskiej rzeczywistości, której PSL nie chce zrozumieć.

Blok demokratyczny nie jest kombinacją wyborczą stronnictw — jest blokiem wszystkich twórczych sił odbudowy. W jedności demokratycznej czynnikiem niezmiernie wagi jest jedność działania PPS i PPR partii robotniczych, a właściwie obu już robotniczo-chłopskich partii. Rozumiecie doskonale — trzeba żeby to zrozumieli wszyscy — że nie można budować nowej Polski bez PPS tak jak nie można jej budować i bez PPR, bez współpracy tych partii.

My, jako partia, nie rezygnujemy z naszego programu i nie rezygnujemy ze swego ani PPR, ani żadne inne stronnictwo bloku. Ale i wszyscy razem wiemy, że budować, że iść naprzód możemy tylko w jedności, i że tylko współtworząc, możemy według własnych dążeń wpływać na to, co tworzymy: na nową Polskę.

TARGI O KOLONIE

Wniosek ZSRR o zwrócenie wolności ludom kolorowym - natrafia na opór Anglosasów

MOSKWA (PAP). W związku z dyskusją nad projektami układów o opiece nad Togo, Kamerunem, Nową Gwineą i innymi w komisji do spraw powiernictwa w ONZ, „Izwiestia” w korespondencji z Nowego Jorku pisze m.in.: „Charakterystyczną cechą tych projektów jest że ukryta chęć zachowania warunków, na których państwa posiadające mandaty Ligi Narodów, panowały nad tymi terenami”.

W szeregu wypadków projekty stawiają te tereny w sytuacji jeszcze większej zależności.

Delegaci przedłożyli znaczną ilość poprawek, mających na celu obronę praw narodów na terenach niesamodzielnych. Wśród tych poprawek zwracają uwagę wnioski delegacji radzieckiej, broniącej konsekwentnie

rozszerzenia praw narodów tych terenów przeciwko tendencjom saborczym, które łatwo można dostrzec w przedstawionych projektach.

Należy jednak podkreślić, że wskazane wnioski i poprawki trafiają na ostry sprzeciw

przedstawicieli państw mandatariuszy — Wielkiej Brytanii, Belgii i Nowej Zelandii, które utworzyły wspólny blok i posiadają całkowite poparcie delegacji USA oraz Holandii, Kanady i innych”.

Komunikat Nr 2

Generalnego Komisarza Wyborczego

WARSZAWA (PAP). Generalny Komisarz zawiadamia, że zgodnie z art. 40 ordynacji wyborczej zgłoszenia na piśmie państwowych list kandydatów na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego — Warszawa, ul. Dąbskiego 8 — upływa dnia 10 grudnia 46 r.

Zgłoszenie winno być podpisane przez co najmniej 500 wyborców w 2-ach okręgach wyborczych po co najmniej 250 z każdego okręgu.

Liczba kandydatów na liście państwowej nie może przekraczać 120. Państwowe listy kandydatów winny zawierać dane odpowiadające wymogom ustawy.

Kandydatura może być zgłoszona tylko za pisemną zgodą kandydatów wg. art. 33, ust. 2 ordynacji wyborczej, przy czym zgłaszający powinni jednocześnie w pisemnym oświadczeniu wskazać pełnomocnika uprawnionego do reprezentowania państwowej listy kandydatów wobec władz wyłaczających.

Dz 5 w numerze „PRÓMYK”

Trzy pytania Schuhmachera

Wódz tzw. socjal-demokracji niemieckiej, p. Kurt Schuhmacher, wraz ze sztabem swych najbliższych współpracowników, odbywa obecnie triumfalną podróż po ziemi angielskiej. Wizyta zaręczona została przez przyjaciół min. Bevana z Labour Party, celem wymiany poglądów i informacji — i początkowo nikt nie przypisywał zaproszeniu p. Schuhmachera do Londynu większego znaczenia politycznego.

Pewne czynniki angielskie nadały jednak tej wizycie charakter uroczysty i wyjątkowo oświatowy. Pobyt p. Schuhmachera nie ograniczył się bynajmniej do rozmów z przedstawicielami Labour Party w Londynie. Niemiecki „mał opatrnościowy”, desygnowany przez swych protektorów na luhnera „Czwartej Rzeszy”, demonstruje „swolich myśli” przede wszystkim uczę kwiaty” wobec zachwyconego audytorium w murach Oxfordu. Odwiedza obozy jeńców niemieckich, rozpalać ich serca „patriotycznymi” przemówieniami, spożywa śniadania i obłady z ministrami rządu brytyjskiego, fetowany jest serdecznie i niemal noszony na rękach.

W ciągu miesięcy powojennych wielu dyptomatów, polityków, uczonych, pisarzy i działaczy społecznych odwiedzało Anglię w tym, czy innym charakterze. Ale — choć byli to przedstawiciele SPRZYMIERZONYCH I ZAPRZYJAZNIONYCH NARODÓW — nie przypominamy sobie, by komukolwiek zgutowano tak demonstracyjnie serdeczne przyjęcie, jak właśnie reprezentantowi „Socjal-demokracji” NIEMIECKIEJ, p. Schuhmacherowi, godnie kulturowej tradycji Scheidemannów, Hoersingów i Nosków. Serdeczność brytyjskiego przyjęcia osiągnęła takie formy i rozmiary, iż rząd francuski widział się zmuszony zaprotestować oficjalnie przeciwko tym niemieckim demonstracjom, wskazując słusznie, że „nie mogą się one w najmniejszej mierze przyczynić do polepszenia stosunków międzynarodowych”.

P. Kurt Schuhmacher przyjechał do Anglii, oczywiście, nie po to tylko, by wygłaszać kwieciste przemówienia, zwiedzać ruiny miast, zbombardowanych przez Luftwaffe i zjadać helsztyki z brytyjskimi ministrami. P. Schuhmacher zgłasza swoim gospodarzom, a poprzez nich całemu światu, TRZY OKREŚLONE ZADANIA czy życzenia, twierdząc z całym naciskiem, że jedynie spełnienie ich zagwarantować może renesans duchowy i demokratyzację Niemiec.

Zadania p. Schuhmachera są — jak to zaraz zobaczymy — skromne, nad wyraz skromne. Chodzi po prostu o drobiazgi, których tylko człowiek o kamiennym sercu mógłby odmówić „blednym” pokrzywdzonym Niemcom. P. Schuhmacher żąda mianowicie od swych angielskich przyjaciół trzech bagatelek: 1-o wstrzymania demontażu fabryk niemieckich i umożliwienia rozwoju „pokojuowego” przemysłu w Niemczech; 2-o zrzeczenia się przez narody zwycięskie wszelkich pretensji do niemieckich odszkodowań; 3-o zmiany granicy polsko-niemieckiej w sposób, odpowiadający pragnieniom i życzeniom takich jak p. Schuhmacher i temu podobni — szowinistów niemieckich. Jak widzimy, program p. Schuhmachera jest skromny, zwężony, lecz wyrazisty. Ten program tłumaczy się sam bez reszty i odsłania w całej rozciągłości DAJSZE SCHUMACHEROWSKIE CELE.

Sentymentalni wiedeńscy, słuchając straussowskich walców, zamykali swe poczelwe życzenia w westchnieniu „WEIN, WEIB UND GESANG” („Kobieta, wino i śpiew”), nie troszcząc się zbytnio o sprawy wielkiej polityki. Ale to byli przecież Austriacy i do tego — starej daty, ludzie z tej epoki, gdy nie wiedziano jeszcze, co to jest „Volk ohne Raum”.

Schuhmacher jest bohaterem nowszych czasów, toteż jego trzy życzenia trzeba pomieścić w innej formule, zgodnej z duchem z litera oświadczeń „Socjal-demokratycznego” komiwojażera. Dla naszych uszu ta formułka nie może brzmieć inaczej, niż „KRIEG, RAUB UND MORD” (Wojna, rabunek i mord) — i tylko w ten sposób wypada nam zakwalifikować sens żądań p. Schuhmachera.

Może przesadzamy, może zaslepiła nas nienawiść do wszystkiego, co niemieckie, może niesłusznie przypisujemy znaczenie niemieckiemu „demokracji” myśli i działania, całkiem mu obce?.. Bynajmniej. Zgodzi się z nami każdy rozsądny człowiek, że wstrzymanie demontażu fabryk niemieckich oznacza rychłe doprowadzenie przemysłu w Niemczech do stanu dawnego. Innymi słowy — do uczynienia z tego przemysłu MATERIALNEJ BAZY

Ilia Erenburg

Czarne sumienie i czarna skóra w USA

Ilia Erenburg zamieścił w „Uczciwej Głosie” artykuł o swej niedawnej podróży po Ameryce p.t. „Biali i czarni”. W artykule tym czytamy między innymi:

„Zgodnie z konstytucją Stanów Zjednoczonych w wyborach mają prawo uczestniczyć wszyscy obywatele i obywatelki bez względu na to jakiej są rasy. Ale w Stanach Południowych Murzyni pozbawieni są prawa głosu. W stanie Alabama jest 3 miliony ludzi w tej liczbie 1.100 tysięcy to Murzyni, zaś wśród wyborców w tym stanie jest 498 tysięcy białych i 4 tysięcy Murzynów. W Birminghamie jest 130 tysięcy Murzynów, którzy skończyli 21 lat, zaś w latach wy-

borczych figuruje 1.400 Murzynów — na stu Murzynów pozwalają głosować tylko jednemu. W stanie Missisipi Murzyni stanowią połowę ludności i połowa ludności stanu pozbawiona jest prawa głosu. W jaki sposób stany południowe obchodzą konstytucję federalną? Sposobów jest dużo, przede wszystkim podatek, ściągany z głosujących. Murzyni na południu — to biedni, kilka dolarów dla nich — to majątek. Pewien Murzyn poprosił nas, byśmy go zawieźli do któregoś ze stanów północnych. Od wielu lat marzy on o wyjeździe do dzielnicy murzyńskiej w Nowym Yorku, jak o raj, ale wie, że nie zbierze nigdy

pieniędzy na bilet kolejowy, jakież może on zapłacić podatek od głosującego? Oprócz podatków istnieją egzaminy: wyborcy winni „rozumieć i umieć tłumaczyć konstytucję”.

Oczywiście, że egzaminatorzy, wspaniali łuszyżni, ścigają wszystkich Murzynów. Oni wiedzą, że pewnemu Murzynowi profesorowi, na „egzaminie” przedstawiono rozmaite dokumenty z żądaniem „objaśnienia” ich. Wreszcie „egzaminator” podał mu gazetę w białym języku i zapytał: czy rozumie pan, co tu pisze? Rozumiem — odpowiadał profesor. Tu pisze, że nie dopuszczacie nigdy Murzynów do urn wyborczych.

Wreszcie jeśli Murzyn zapłaci podatek i zdał „egzamin”, siłowo niewolnictwa po trzask gumowymi pałkami zniechęcał nieprzebiegłego wyborcę. Ani słowa. Na podanie „umieć tłumaczyć konstytucję”.

Przypominam sobie „jak pewne gazety amerykańskie oburzały się na Jugosłowian: rząd Frontu Narodowego pozbawił prawa głosu osoby, które pomagały okupantom. Około 200 tysięcy osób wykreślono z list wyborczych.

Amerikanie protestowali. Coś to za powszechne wybory? Ci sami Amerykanie uważają za rzecz zupełnie naturalną, że miliony Murzynów amerykańskich (wśród nich również ci, którzy walczą o wolność Ameryki) pozbawione są prawa głosu. Pozostaje mi tylko zapytać Amerykanów: Co jest słuszniejsze — pozbawianie prawa głosu obywatela z czarnym sumieniem, czy też z czarną skórą?” (w)

Władomość ta nie wymaga chyba komentarzy.

Kochajmy się...

Anglo - niemiecka sielanka

HAMBURG. W ratuszu hamburskim niemieckie organizacje młodzieżowe zorganizowały uroczysty wieczór „na który zaprosiły również większą liczbę przedstawicieli angielskich władz okupacyjnych. Młodzi Niemcy przedstawili przegląd dokonanych dotychczas prac. Niem-

cy zaprezentowali tańce i pieśni ludowe, do których później przyłączyli się goście angielscy.

W przyszłości postanowiono urządzać takie wieczorki co tydzień.

Górnicy w USA jeszcze strajkują mimo iż Lewis strajk odwołał

LONDYN (Obsł. wł.). W związku z wezwaniem Lewisa do zakończenia strajku górników amerykańskich, które nastąpiło w sobotę wieczór, wydano zarządzenie, znoszące szereg ograniczeń, wydanych w czasie 17-dniowego strajku. Zalecono,

aby przewóz zboża, przeznaczonego na eksport do krajów europejskich, korzystał z prawa pierwszeństwa przed wszystkimi innymi transportami. Górnicy jednakże jeszcze nie przystąpili do pracy.

Sędziowie polscy w Rastadt

będą sędzić niemieckich przestępców wojennych

LONDYN (Obsł. wł.). W mieście Rastadt (francuska strefa okupacji Niemiec) rozpoczyna się proces 55 oskarżonych, byłych strażników obozów koncentracyjnych. Staną oni przed Trybunałem Międzynarodowym, w skład którego wchodzi przedstawiciel Polski, Belgii i Luxemburga.

W poniedziałek rozpoczyna się w Norimberdze proces 23 lekarzy niemieckich, oskarżonych o dokonywanie nie-

ludzkich „eksperymentów” na więźniach obozów koncentracyjnych. Wśród oskarżonych znajduje się osobisty lekarz Hitlera — Carl Brandt.

Marszałek Tito dokonał otwarcia

Kongresu Wszechsłowiańskiego w Belgradzie

LONDYN (Obsł. wł.). W Belgradzie nastąpiło wczoraj otwarcie Kongresu Wszechsłowiańskiego. Przybyłych delegatów powitał marszałek Tito, podkreślając w swym przemówieniu, iż Kongres jest wyrazem solidarności państw.

i ducha jedności narodów słowiańskich. Marszałek Tito oświadczył, iż nie istnieje żadna tendencja do stworzenia bloku państw słowiańskich, skierowanego przeciwko innym państwom.

Opieka nad gestapowcami

Coraz więcej żywności dla Niemców zamierza przysłać Ameryka

LONDYN (Obsł. wł.). Z Waszyngtonu donoszą, iż amerykański minister wojny Patterson zapowiedział, że w grudniu dostawy żywności ze Stanów Zjednoczonych dla amerykańskiej strefy

okupacji Niemiec będą powiększone sześciokrotnie w porównaniu z dostawami w listopadzie. Min. Patterson przewiduje, iż dostawy styczniowe dla ludności niemieckiej będą jeszcze wyższe.

BOLESŁAW DUDZIŃSKI

Kolporterzy fabryczni! Uwaga!

W środę, dnia 11 grudnia o godz. 17 w lokalu Łódzkiego Instytutu Wydawniczego przy ul. Żwirki 17, odbędzie się

PODWIECZOREK

dla kolporterów fabrycznych „Głosu Robotniczego” połączony z uroczystym wręczeniem pierwszych nagród i dyplomów dla najbardziej zasłużonych kolporterów.

Na podwieczorek zaprasza Re dakcja wszystkich kolporterów fabrycznych „Głosu Robotniczego”.

Oddzielne zaproszenia wysyłane nie będą.

W świetle prawdy i upartych faktów Zjednoczenie Budowy Maszyn Włókienn.

powinno być pod administracją C. Z. P. Wł.

W artykule p. t. „Plotki i fakty”, drukowanym niedawno w „Głosie Robotniczym” (Nr. 329), omówiliśmy w sposób zeczowy i prawdziwy sprawy stosunków andlowych polsko - radzieckich, a w szczególności — kwestie eksportu nasze- to do Rosji, będącą niejednokrotnie przed- notem najbardziej fantastycznych plotek eakcyjnych, na znaną melodię „Wszyst- to wywoła!”.

Sprawie stosunków handlowych z Ro- ją poświęcona była w tych dniach spe- jalna konferencja prasowa w Min. Infor- macji, podczas której dyrektor gabinetu ministra, tow. Paprocki, przytoczył m. in. zer- g dokładnych cyfr statystycznych, i- strujących temat konferencji.

O znaczeniu i korzyściach ogólnych t. rw. obrotu uszlachetniającego, który po- ega na imporcie surowców i wywozie go- owych fabrykatów, pisaliśmy już w wy- nienionym na wstępie artykule, toteż tej- materii poruszać tu nie będziemy. Zobra- ujemy natomiast sprawę dwóch zasad- niczych pozycji eksportowych, wokół- których krąży najwięcej pogłosek i plotek, nianowicie sprawę wywozu z Polski- wegla i materiałów włókienniczych.

W rzeczywistości, wywozimy do Rosji- bardzo niewielką część naszej produkcji- róniczej, bo zaledwie 16% wydobywa- ego w Polsce wegla. Rosja zresztą nie- est jedynym importem naszego wegla; 55% produkcji węglowej wywozimy, zgo- lnie z zawartymi umowami do innych- krajów europejskich.

Podobnie rzecz się ma z wyrobami- włó- kienniczymi, których drożyzna na wołnym- yнку przypisywać chcą niektórzy ca- łowitemu niemal wywozowi naszej pro- dukcji włókienniczej do Rosji. Jest to, o- zwywiście, świadome i celowe kłamstwo.

z bawełny i lnu, importowanych z Rosji,- nasz przemysł włókienniczy wytwarza 40% swych wyrobów. Wywozimy zaś do- ZSRR tylko 7,5% tkanin bawełnianych, 17% tkanin lnianych i 11% wyrobów- konfekcyjnych. Tak więc, dziewięć dzia-- śatych produkcji włókienniczej pozosta- je w kraju, a kto by wątpił o prawdziwo- ści powyższych cyfr, niechże zwróci u- wagę na takie fakty niezaprzeczalne, że- w toku jest szeroka akcja zaopatrywania- wsi w materiały włókiennicze, że mate- riały te przydziela się ludności na karty- odzieżowe, których w samej Łodzi wyda- no około 170.000. 170 tysięcy razy po 3- metry wełny, to już jest z górą pół milio- na metrów, a przecież Łódź — to tylko- drobna cząstka w akcji rozprowadzania- tekstyliów wśród ludności całego kraju.

W kwestii eksportu polskiego do Rosji- kwij jeszcze jeden moment pierwszorzé- nego znaczenia. Szeptana propaganda a- gentów reakcji twierdzi niejednokrotnie,- iż nie tylko „wszystko” wywozi się do- Rosji, lecz ponadto — wywozi się „za- łarno”. Jest to również, rzecz prosta, —- wierutne kłamstwo. Nikt od nas czegoś- podobnego nie żąda i żądać nie może, zaś- my ani w stosunku do Rosji, ani do któ- regokolwiek innego państwa nie zdecydo- walibyśmy się nigdy na podobną „wspa- niałomyślność”.

Prawda, natomiast jest, że w naszych- rozrachunkach handlowych z Rosją, jak i- z innymi krajami, obowiązują ceny świat- we, obliczane w amerykańskich dolarach. Tak np. za tonę wegla Rosja płaci nam- ok. 10 dolarów, co jest nawet cena nieco- wyższa od obowiązującej w umowach z- innymi kontrahentami.

Prawda, jak to zwykle bywa, odbiega- daleko od perfidnych bajd, fabrykowanych- na użytek ciemnych i bezkrytycznych u- mysłów. Jakim to celem w istocie służy- złośliwa plotka i przez kogo jest kolpor- towana, o tym poucza pewien wyłatek z- „podziemnej” instrukcji, wydanej w koń- cu września br. przez „obwodową kome- ndę” faszystowskiej organizacji WiN.

Odezwa ta, przeznaczona dla „prez- sów rejonów i gmin”, pisana jest — co- warto podkreślić — okropną polszczyzną. Być może, iż przełożono ją dosłownie z- jakiegoś obcego języka, np. angielskiego- lub niemieckiego, co w danym razie nie- byłoby zresztą niczym nadzwyczajnym.

Jeden z punktów WiN-owskiej „in- strukcji” zaleca pp. „prezesom”:

„Zbieranie adresów wszelkiego ro- dzaju miejscowych, lecz swoich plot- karzy, krzykaczy i obieźświatów ce- lem podsunięcia im materiałów propa- gandowych (sa to nallepsi kol- porterzy naszej propagandy)!”.

Jasne jak słońce, o co tu chodzi i komu- potrzebne są „propagandowe”, faszystow- skie plotki. Toteż, gdy spotkamy się z- takimi właśnie „plotkarzami, krzykaczami i obieźświatami”, kolportującymi w- myśl faszystowskich instrukcji prowoka- cyjne brednie, powinniśmy wiedzieć, jak- reagować na tę nikczemną robotę, skie- rowaną na szkodę nas samych i całego- kraju.

Bolesław Dudziński

Jednym z najpoważniejszych zagadnień stojących przed przemysłem włókienniczym w Polsce, jest sprawa racjonalnej konserwacji i remontu parku maszynowego, a w dal- szej perspektywie sprawa budowy nowych maszyn włókienniczych.

Jeśli w r. 1947 w planie inwestycyjnym remont maszyn ocenia się na 70 proc. wydat- ków, a budowa nowych maszyn 4 procent w tym samym czasie na remont budynków- wypada 20 procent, a na budowę nowych- budynków 6 procent wydatków, to w r. 1949- remont maszyn pochłaniać będzie 48 pro- cent a odsetek wydatków na budowę no- wych maszyn wzrośnie do 32 procent.

Dla prawidłowego rozwiązania tych za- gadnień jest rzeczą niezbędną stworzenie- silnych, technicznie dobrze wyposażonych- baz remontowych we wszystkich podstawo- wych ośrodkach przemysłu włókienniczego- w Polsce, a więc w Łodzi, Częstochowie,- Bielsku, Białymstoku, a przede wszystkim- na Dolnym Śląsku.

Nie wszyscy wiedzą o tym, że Niemcy- jeszcze w czasie wojny zdemontowali blisko- 60 procent parku maszynowego na Dolnym- Śląsku, przerabiając fabryki włókiennicze- na zakłady przemysłu zbrojeniowego.

Zdemontowane maszyny zostały ukryte w- około 80 mniejszych lub większych mniej lub- więcej zakonspirowanych składach, stodo- łach i t. p.

Do chwili obecnej rozładowano 46 skła- dów, z których zwieziono ponad 7000 maszyn- włókienniczych oraz około 750 ton części i- maszyn rozebranych.

W trakcie likwidacji punktów zbarnych- ujawniono jeszcze d- latk. wych 27 składów.

Dzięki tej wielkiej akcji przemysłu- włókienniczy na Złomach Zachodnich, który w- r. 1939 obejmował 23.000 krosien i 30.000- wrzecion osiągnął na dzień 1 listopada 1946- roku 24130 krosien i 216000 wrzecion.

Dla należytego przeprowadzenia akcji- zwózkowej, dla skompletowania z różnych- części maszyn, dla remontu zamortyzowa- nych urządzeń niezbędnym jest organizo- wanie silnej bazy remontowej na Dolnym- Śląsku.

Nie mniej ostro stoi to zagadnienie i w- innych ośrodkach przemysłu, gdzie w ciągu- lat okupacji Niemcy gospodarowali w spo- sób rabunkowy, nie konserwując parku ma- szynowego.

Obecnie wszystkie te zaległości musi- przemysł nasz odrobić.

Nie mniej wielkie zadania stoją przed- przemysłem włókienniczym w zakresie bu- dowy nowych maszyn.

Plan trzyletni przewiduje bowiem między- innymi i budowę ogromn- j ilości maszyn, a- przede wszystkim budowę 500.000 wrzecion- (z czego 120.000 ma zastąpić wywiezioną- przez Niemców przedziałnię Widzewskiej- M- nufaktury w Łodzi).

Systematyczny remont profilaktyczny ma- szyn włókienniczych w Polsce przeprowa- dzać może park liczący minimum 560 obra- biarek. Dla zrealizowania planu trzyletniego- wymaga przemysł włókienniczy 2.500 obra- biarek. Tymczasem zamiast 3.000 obrabiarek- posiada Zjednoczenie Budowy Maszyn Włó- kienniczych jedynie 800 i to przeważnie prze- starzałego typu i o małej wydajności.

Ta dysproporcja jest jedną z najgłó- wiejszych przeszkód stojących przed prze- mysłem włókienniczym. Wyłączenie Zjedno- czenia Budowy Maszyn spod administracji- Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego- i podporządkowaniu go C.Z.P.W. mogłoby jed- nak spowodować szybki rozwój Zjednoczenia.

Nie ulega wątpliwości, że C.Z.P.W. prędzej- zrozumie potrzeby Zjednoczenia Budowy Ma- szyn Włókienniczych i prędzej im zadość- uczyni.

(L)

Interpelacje naszych Czytelników

Czas zrobić porządek w kinach

Szanowny Panie Redaktorze!

Na marginesie listu otwartego zamiesz- czanego w „Głosie Robotniczym” w sprawie- porządków w osławionym kinie „Wolność” (od- siebie muszę dodać, że gdzieś indziej tak- że nie jest inaczej ani lepiej).

Chciałbym zapytać zarząd kin czy też- „Film Polski” czy znane mu są porządki, a- raczej nieporządki w kinach śródmieścia. Weźmy na przykład najbardziej reprezenta- cyjne kino w naszym mieście „Polonia”. Już- w bramie wita przybywającego tłum han-

diarzy bułek, kanapok, jabłek, makagigi, listy perski, wrzaskliwy jarmark.

I to wszystko naprzeciw „Grand Hotelu”,- gdzie przylgają się temu dziwolągowi- mieszkający tam dziwni cudzoziemcy, i- gdzie mieści się konsulat amerykański. Da- lej w głębi podwórza rozłożył kramik wró- blika z dziwnym przedmiotem... do odgad- ywania przyszłości, oraz przedsiębiorca z ta- jemniczym elektrycznym aparatem, którego- przeznaczenia nie mogłem do dziś odgadnąć. Przed samym kinem kupy zatrzuwających po-

wietrze śmieci i stopy rupieci „uprzyjemnia- ją” czas stojącym w długiej kolejce. Pami- lam już bandę wyroszków strzelających z- kapłazonów i nagabujących bezczelnie w- sprawie kupna biletów, które o dziwo! za- miast w kasie są w ich posiadaniu. To sa- me dzieje się w kinie „Baltyk”, z tą tylko- małą różnicą, że duża brama daje większe- możliwości rozwinięcia inicjatywy handlo- wej. Dochodzą tu jeszcze koszyki z ciastka- mi, karmelkami i świeżymi obwarzankami. Znow to same stopy rupieci i śmieszne- śmieć. Dla tych, którzy nie mieli szczę- ścia (czytaj lokci) kupić biletu, przed bramą- kina przegrzywa orkiestra tamująca przy- tej- okazji nieco ruch uliczny.

Zamiast żłobka - prywatne mieszkanie

Sz. Panie Redaktorze!

Sprawa poniższa bardzo leży na sercu- nam pracownikom Państw. Zakł. Nr. 12 i- dlatego uprzejmie prosimy o zamieszczenie- jej na szpaltach „Głosu Robotniczego”. W fir- mie naszej dzieje się rzecz dziwna. Co mie- ścąc musimy wypłacać żłobkom i przedszo- łom przy lanych fabrykach 22.000 zł., gdy- z własnego żłobka ani przedszkola nie- posiadamy. Część pałacu dawnego właściciela- Niemca, w liczbie 21 pokoi zajmują po dzień- dzisiejszy jego krewni, mimo iż wiadomym- jest, że w myśl rozporządzenia pałacu z- urządzeniem po upaństwowieniu fabryki prze-

chodzić na jej własność. Władze nasze- go miasta chciały oddać cały pałac do- dyspozycji fabryki w momencie, gdy za- jmująca jego drugą część Państw. Agencja- Drzewna wyprowadziła się. PAGED właśnie- wyprowadza się, natomiast polsko-niemiec- ka rodzina fabrykanta Tietzena siedzi tam- dalej, wywołując słusze rozgoryczenie- wśród robotników. Mamy nadzieję, że spr- awa powyższa dotrze wreszcie ostatecznie do- władz i zostanie załatwiona ostatecznie i ra- dykalnie dla dobra i użytku naszych pra- cowników.

Pracownik Państw. Zakład. Nr. 12

Nie chciałbym, aby list mój był przysło- wowym rzucaniem grochu o ścianę. Przecież- przedsiębiorstwo służące kilkunastu tysią- com widzów doskonale, stać niewątpliwie na- utrzymanie przed bramą portiera d- a dopli- nowania porządku i zlikwidowania śmieć- nika.

Zarząd kin czy też bezpośrednio „Film- Polski” powinien wreszcie — gwoi przy- zwolności — przerwać swe tradycyjne mi- lczenie i odpowiedzieć co ma zamiar ucz- nić, aby zmienić zabagaione stosunki.

Jan JÓZEF STEFAŃSKI

Janos an Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej
(Przełożył Paweł Hulki-Laskowski)

— Wiesz, Balounie, taka rzecz- jest bardzo zdrowa i przyspiesza- trawienie.

Żołnierze zaczęli zbierać się doko- ła nich i wybuchali wesołym śmie- chem.

— Zróbcie z łaski swojej miejsce- krzyczał Szwejk — Baloun będzie- maszerował. No, mój Balounie, uwa- żaj dobrze, że bym nie musiał cię her- sztelować. Nie lubię dręczyć ludzi- niepotrzebnie. Baczność! Dyrektion- Bahnhof! Patrz, gdzie ci wskazuję- kierunek. Ma-scheren marsch! Glied- halt! Nareszcie, idfoto, stanąłeś. Ku- rzer Schrit! Nie wiesz, co to jest ku- rzer Schrit? Jak ja ci pokażę, to zsi- niejsz! Voller Schrit! Wechselt- Schrit! Ohne Schrit! Bawole jeden!- Jak ci mówię: ohne Schrit, to prze- kładasz kulasy na miejsca!

Koto nich zebrały się już ze dwie- kompanie.

Baloun się pocli i zapominał o ca- łym świecie, a Szwejk komenderował- dalej.

— Co sie tu dzieje? — odezwał się

głos porucznika Duba, który zbliżył- się zaniepokojony.

— Posłusznie melduję, panie lej- tant — rzekł Szwejk — że się tro- szeczkę ćwiczymy, żebyśmy nie wy- szli z wprawy i żebyśmy nie marno- wali na próżno drogiego czasu.

— Wyjaście z wagonu — rozka- zał porucznik Dub — mam tego do- syć. Zaprowadzę was do pana bata- lionskomandanta.

Gdy Szwejk znalazł się w wago- nie sztabowym, nadporučnik Łukasz- drugimi drzwiami wyszedł z wagonu- na peron.

Porucznik Dub meldował panu ka- pitłanowi Sagnerowi o dziwnych zby- kach Szwejka w chwili, gdy dowód- ca batalionu był w bardzo dobrym- usposobieniu, ponieważ wino marki- Gumpoldskirchen było naprawdę- świetne.

— Aha, więc wy nie chcecie marno- wać drogiego czasu? — roześmiał się- złośliwie. — Matuszycz, chociażcie no tu- Ordynans batalionu, odczytać roz- kaz. że ma zawołać feldiebla 12 kom-

pani Nasaklo, który jak wiadomo, był- największym tyranem. Szwejkowi ka- zano dać karabin.

— Ten oto szeregowiec — rzekł ka- pitłan Sagner do feldiebla Nasaklo — nie- chce marować napróżno drogiego- czasu. Zabrać go za wagon i przez- godzinę ćwiczyć z nim chwyt. Ale- bez miłosierdzia i bez odpoczynku. Przede- wszystkim raz za razem: Setzt- an! Setzt- ab!

— Przekonacie się, mój Szwejku, że- nudzi się nie będziecie — rzekł mu- kapitan na odchodnym. I po chwili- odzywała się za wagonem szorstka- komenda, rozbrzmiewająca uroczy- ście między szynami torów. Feldiebel- Nasaklo, który grał w oko i akurat- trzymał bank, rzyzał jak wściekły na- cały boży świat:

— Beim Fuss! — Schulter! — Beim- Fuss! — Schulter!

Potem komenda ucichła na chwilę- i słychać było głos Szwejka, spokoj- ny, pełen powagi:

— Tego wszystkiego uczylem się- przed laty przy odbywaniu służby- wojskowej. Na komendę „Beim Fuss!” — filnię opiera się na jednej linii z- palcami nóg. Prawa ręka jest bez wy- siliu oparta na lufie, a mianowicie- tak, że duży palec obejmuje lufę, a in- ne palce obejmują lufę z przodu. Przy- „Schulter!” filnta wisi swobodnie na- rzemieniu na prawym ramieniu, a wy- lot lufy zwrócony jest ku tyłowi...

1200 przyszłych lekarzy kształci wydział medyczny Uniwersytetu Łódzkiego

Jedną z najbardziej odpowiedzialnych dziedzin wiedzy jest medycyna, gdyż wchodzi tu w grę życie ludzkie. Odpowiedzialność ta ciąży przede wszystkim na uniwersyteckich wydziałach medycznych. Od ich poziomu, składu profesorów i systemu nauczania, uzależniona jest przyszłość pokoleń lekarzy.

Najmłodszy w Polsce wydział medyczny Uniwersytetu Łódzkiego rozumiejąc to zadanie od pierwszego dnia swego powstania, walcząc z mnożeniem trudności, w drugim roku akademickim dokonał bardzo wiele, uruchamiając nie tylko szereg wydziałów, lecz również kliniki i zakłady naukowe.

W bieżącym roku nauki czynne są zakłady dla pierwszego roku: fizyki z zakładem przyrodniczo-matematycznym, chemii, anatomii, histologii i biologii; dla drugiego anatomii, histologii, chemii, farmakologii, fizjologii i patologii, przy czym na pierwszych trzech latach na wydziale te uczęszcza, korzystając z laboratoriów i pracowni, młodzież studiująca na wydziale stomatologicznym. Uruchomiono już również czwarty i piąty rok studiów.

Mimo dość dużych osiągnięć jak nieźle wyposażone w pomoce naukowe poszczególne pracownie, zwłaszcza zakład chemii fizjologicznej wydziału medycznego — bołaczek i braków, jak stwierdza dziekan prof. dr Janusz Sobański, jest bardzo dużo. Zakład anatomii posiada zaledwie pięć

basenów do konserwacji, mogących pomieścić 50 zwłok. Jest to niewystarczające dla pierwszych trzech lat studiów medycznych i stomatologicznych i nie można założyć muzeum anatomicznego i patologicznego.

Druga, bardzo ważna bołaczka jest brak lokali i niestychana ich ciasnota. W prosektorium odbywać się mogą ćwiczenia zaledwie dla 500 studentów na ogólną ilość przeszło 1200. Z tego powodu rozpoczęto ćwiczenia anatomiczne tylko dla drugiego roku i wydziału stomatologicznego.

Niemal wszystkie, za szczupłe, jak zaznaczyliśmy, gmachy wydziału, dzięki zrozumieniu potrzeb uczelni przez Zarząd Miejski z prezydentem Miastem na czele, mieszczą się w jednej dzielnicy przy ul. Narutowicza i Tramwajowej.

Wydział medyczny stojąc na stanowisku, że leczenie kliniczne jest najracjonalniejsze i najlepsze, gdyż zmniejsza śmiertelność i wyklucza wypadki niedoleczenia, tak powszechne w leczeniu w społecznym, obciążające budżet państwa, zorganizował szereg klinik.

Zawarto umowę z Ubezpieczalnią Społeczną w sprawie połączenia leczenia w tym sensie, że wydział dostarcza obsadę lekarską i wyposażenia. Ubezpieczalnia zaś personelu średniego i niższego.

Na podstawie umowy otwarto w szpitalu przy ul. Kopcińskiego 22, dwie kliniki wewnętrzne, dwie chirurgiczne, neurologiczną z oddziałem neuro-chirurgii, okulistyczną, laryngologiczną, oraz zakłady anatomii patologicznej, roentgenowskiej, fizykoterapii i serologicznej dla trzeciego i czwartego roku studiów.

Identyczną umowę zawarto z Polskim Czerwonym Krzyżem, który otwiera wzorowy szpital w dawnym szpitalu Późnańskich z oddziałami chirurgicznym, wewnętrznym, roentgenowskim dla piątego roku studiów i szkołę pielęgniarzek.

Pozatem wydział posiada kliniki pediatryczną w szpitalu Anny-Marii przy ul. Rokicińskiej, skórno-weneryczną w szpitalu Marii Magdaleny przy ul. Tramwajowej 15, psychiatryczną w Kochanówku, położniczo-ginekologiczną w szpitalu Bełtem i chorób zakaźnych na Radogoszczu.

Wydział medyczny uruchomił ponadto jedyne w Polsce katedry onkologii (nauki o nowotworach), medycyny pracy, endokrynologii (o gruczołach wewnętrznego wydzielania) oraz immunologii (specjalizacja bakteriologii).

Dużym utrudnieniem jest brak podręcznej biblioteki i niemożność otrzymywania książek oraz czasopism z zagranicy. Niepowetowana strata poniosł wydział w

skutek zaginięcia transportu książek, ofiarowanych przez Amerykę.

Rozwój wydziału paraliżuje niedostateczna ilość etatów, sił pomocniczych, książek i podręczników. Młodzież nie ma się z czego uczyć, to też powinien się bezwarunkowo znaleźć papier na druk podręczników.

Wydział medyczny posiada 33 katedry i z górą 1200 studentów. Profesorowie podkreślają jednogłośnie zapał młodzieży do nauki.

Niezależnie od organizacji wewnętrznej wydział uruchomił szereg kursów dla lekarzy, jak przeciwnieżylnicze, weneryczne, kurs o cukrzycy dla lekarzy Ubezpieczalni i roztoczył opiekę nad matką i dzieckiem.

Czynione są starania o uzyskanie warsztatów mechanicznych, szklarskich i stolarskich, celem uzupełnienia sprzętu laboratoryjnego i klinicznego. Wiele bowiem precyzyjnych instrumentów może być wyrabianych w kraju, trzeba tylko mieć warsztaty.

Mimo braków, niedociągnięć, borykania się z kłopotami finansowymi, praca odbywa się w atmosferze optymizmu i szlachetnej rywalizacji, a dotychczasowe osiągnięcia dodają bodźca do dalszego pokonywania przeszkód.

J. Wroczyński

Każdy peperowiec — agitatorem wyborczym

Uwagze aktywu PPR i PPS

Centralna Szkoła PPR, w której obecnie mieści się Międzypartyjny Kurs Wyborczy PPR i PPS — stoi otworem dla wszystkich członków obu bratnich partii, pragnących się kształcić, by uzyskać wyższy poziom w pracy społecznej.

Istnieje w Szkole Gabinet Naukowy oraz bogato zaopatrzona czytelnia pism periodycznych i gazet z całego kraju, przychodzą pisma i książki zza granicy, z Francji i Zw. Radzieckiego. Każdy aktywista partyjny może mieć do czytelnego wstęp wolny.

Biblioteka szkolna liczy około 40 tys. tomów książek z dziedziny nauk społeczno-politycznych, dzieła klasyków marksizmu, historii powszechnej (zwłaszcza bogaty jest dział historii Polski), literatury, geografii i wielu innych dziedzin wiedzy. Książki te są również dostępne dla wszystkich członków partii. Biblioteka jest czynna 12 godzin dziennie od 8 rano do 8 wieczór i są na miejscu fachowe bibliotekarki, które czytelnikom przychodzą z najdalej idącą pomocą w wyszukiwaniu potrzebnego do pracy materiału.

Oprócz magazynu książek istnieje przy bibliotece Szkoły dział tzw. pomocy naukowych. Są tam rozmaite tezy, konspekty i skrypty referatów i pogadarek, wydanych przez Wydział Wydaw. Szkoły, materiały Min. Informacji i Propagandy i Gł. Zarz. Pol.-Wych. Wojska Polskiego dotyczące różnych tematów teoretycznych, politycznych, aktualnych.

Stale rozbudowuje się kartotekę ważniejszych artykułów, ukazujących się w czasopiśmie polskich i obcych, ułożonych działowo z życia gospodarczego, politycznego i kulturalnego Europy, Stanów Zjednoczonych, a zwłaszcza Polski. Kartoteki te stanowią wielką pomoc dla prelegentów w opracowywaniu referatów, przemówień czy pogadarek.

Gabinet Naukowy wraz z pracownią graficzną, zorganizowaną w szkole opracowuje szeroko zakrojony cykl wystaw historycznych dla nauki pogładowej. Wszystkie ściany korytarzy, świetlic, sale seminarijny mają być wykorzystane dla tego celu. Ambicją Szkoły jest, aby nie było pustych ścian w gmachu, aby te ściany uczyły słuchaczy historii naszej ojczyzny, historii ruchu robotniczego.

Termin wyborów do Sejmu Ustawodawczego zbliża się coraz bardziej i nasze organizacje partyjne muszą pomyśleć o tym, aby nastawić całą swoją pracę i wysiłki na propagowanie idei bloku demokratycznego.

Na innym miejscu piszemy o pracy partyjnych „trójek” wyborczych, tutaj chcemy tylko rzucić parę ogólnych uwag odnośnie pracy poszczególnych kół partyjnych.

Trzeba stwierdzić, że wielu naszych towarzyszy nie zawsze w sposób właściwy podchodzi do zagadnienia popularyzacji naszych idei. Referat polityczny, jeśli ma zainteresować i porwać słuchacza, musi być krótki, jasny, żywy i co najważniejsze — aktualny. Tymczasem obserwuje się, że nasi towarzysze lubują się w przydługich referatach, pełnych

wspomnień historycznych. Za mało mówią o sprawach aktualnych, bieżących interesujących wszystkich, o zwalczaniu szepianej propagandy reakcyjnej — i to muszą nasi towarzysze wziąć pod uwagę. Również należy unikać wyrażenia górnolotnych, pustych, oklepanych, a mówić słowami życia codziennego i takimi argumentami operować.

Rzecz nie mniej ważną jak referat i zebranie jest codzienna, żmudna, indywidualna praca poszczególnych członków koła partyjnego. Niestety, pod tym względem nie wszystko idzie jak należy. Na ostatnim zebraniu sekretarzy dzielnic Górnej Lewej, towarzysze Król zwrócili uwagę na fakt, że w niektórych kołach fabrycznych cała praca spada na barki aktywu sekretarzy i kilku jeszcze

towarzyszy. W okresie przedwyborczym wszyscy muszą pracować.

Dla usunięcia tych niedociągnięć Komitet dzielnic Górnej Lewej naprzekład opracował już plan miesięczny, który został rozesłany do wszystkich kół fabrycznych. Plan przewiduje obdarzenie każdego poszczególnego członka określoną funkcją, za wykonanie której jest odpowiedzialny. Naprzekład tow. X zawiąza sprawy Związków Zawodowych i Rad Zakładowych, tow. Y, sprawy kolportażu prasy i propagandy itd. Nie może być ani jednego członka koła, który nie pełniłby określonych funkcji. Wszyscy członkowie partii muszą czynnie pracować na terenie swoich obwodów głosowania — jako agitatorzy na rzecz bloku demokracji, jako ci, którzy prawdę niosą w masę. Swift.

Ziemia Piotrkowska

Baby mają swoją sensację

Pan prezes Pełka okazał się rabusem

Jeszcze pod koniec września kilku uzbrojonych bandytów dokonało napadu rabunkowego na sklep biawalny w Serocku. Weszli do sklepu o zmierzchu, przystawili broń ludziom do głowy i kazali wynieść materiały na brykę. Zrabali towarów na 80.000 złotych, bo rzeczywiście sklep był nie duży.

Byli bardzo pewni swej roboty — bo nawet nie zatarli dobrze śladów po sobie. Wrócili do domu jak zwycięscy z wyprawy. Po drodze wstąpili jeszcze do kilku zagrod chłopskich, gdzie „zrabali” pieniądze i przyodzievek, tudzież poturbowali mocno i poranili niewinnych ludzi.

Nikt nie miał pojęcia kto to taki groźny grasuje po powiecie piotrkowskim i dokonywa takich zuchwałych napadów. Milicja i Bezpieczeństwo wychodziło poprosu ze skłoty, żeby schwycić bandytów i wszystko było napróżno.

Aż oto przed kilku dniami dano znać, że jakaś banda napadła na biedaka szewca w Podolinie i zabrała mu wszystkie buty przez okolicznych chłopów oddane do reperacji. Ruszyli milicjanci w pościg za podejrzanyymi pojazdami. Jeden z milicjantów zatrzymał rzeczywiście pod Babami podejrzaną brykę, która dość szybko uciekała po drodze.

— Stać, kto idzie! — rozległo się w ciemności.

Passażer owej bryki wyciągnął rękę z legitymacją PSL-u i z legitymacją „Wici”, w których rej wodzi z ramienia pana Mikołajczyka.

— Jestem członek PSL i prezes „Wici” — Pełka Władysław z Bab (gmina Bogusławice, powiat Piotrków).

Oszolomiony milicjant już miał puścić „pana prezesa”, no bo jakże tu zatrzymywać taką osobę! Ale coś go skoczyło i zajął do wnętrza bryki. A tu leżał wór z butami od szewca w Podolinie.

„Kuczerem” pana prezesa okazał się drugi bandyta — Wacław Skulec. Obu piaszków odstawiono natychmiast na najbliższy posterunek, gdzie zarządzona konfrontacja ustaliła niezbicie, że to oni dokonali napadów i w Serocku i w całym szeregu wsi. Postawieni wobec swoich ofiar — przyznali się do całego szeregu grabieży.

Ładnych ludzi dobiera sobie Pańskie Stronnictwo do współpracy. Szczególnie szewca z Podolinie — będzie napewno głosił na pana Pełkę i na jego Pańskie Stronnictwo, dostał przecież kołbą od rawolweru kilkanaście razy po głowie i jeszcze się kuruje u lekarza.

Michał Gęsiak

POWIATOWA SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA

Spółdzielnia z odpow. udziałami

W R A D O M S K U

rozprowadza towary przydzielone na akcje „Przemysł dla wsi M-50” i poleca inne artykuły dla rolnictwa i przemysłu — wolnorynkowe

Każdy FPRowiec zdobywa 3-ch nowych prenumeratorów „Głosu Robotniczego”

(5)

Maria Konopnicka

U królowej Tatry

Trzy dni, trzy noce wędrowała Marysia do królowej Tatry. Pierwszego dnia wiodły ją pola i łąki przez kraj szeroko oczom i sercu otwarty, cały w zbożach, w trawach, w woni kwiecica stojący. Cały ten dzień szum kłosów słycać było, szmer traw i szepkanie kwiatów:

— Sierota... sierota... sierota...

I rozstępowały się przed nią zboża w obie strony, jakoby je rozdzieliły wielkie skrzydła wiatru, a Marysia szła w ten las srebrzysty, modrzec się wskroś kłosów niebieska spódnica swą, jakoby bławat polny. Szła, wyciągając ręce przed siebie i szepcząc:

— Prowadź mnie, prowadź, pole, do królowej Tatry!

Prowadziło.

Wyciągały się przed nią brzozy zroszone, sypląc perłami poranka, wyciągały się przed nią miedze długie, kwieciami wonnym tkane; biegły przed nią ścieżki miękkie, niezabudowane, pełne, a w powietrzu słycać było skowronka, który w skrzydła bijąc, śpiewał:

— Tedy, tedy sieroto!

Grusze polne chyliły się ku wędrownicy małej, pytając, czy nie chce ich cienia; kopce graniczne zatrzymywały ją na krótki wypoczynek pod krzakami kwitnących jeżyn; krzyż czarny, między dwiema brzożami na rozstaju stojący, wyciągał do niej ramiona, a wszystko, co tam grało i śpiewało w polach: ptaszka, muszki, pszczoły i świerszyczki, wszystko na jedną nutę grało i śpiewało:

...Idź nieboże! Idź po zorze!

Niech ci Pan Bóg dopomoże!

Jak kraj szeroki i długi, tak wśród pól i łąk siedzą wioski ciche, czerniejąc i bielejąc niskimi chatami; jak kraj szeroki i długi, porykują rzody, rża konie w paszach świeżych, owieczki się runami po pagórkach śnieża nawoływania i echa fujarek leca daleko, roznośnie, a dokoła błękit... błękit... błękit...

Za Marysia dreptał Podziomek, migając czerwonym kapturkiem, wśród zieloności łąk i pól, niby krasny maczek; brode zadzierał wysoko, zdaje mu się, że to on sierotkę wiedzcie... Ale tak nie było:

Wiodły ją te polne dróżki,

Modre chabry i ostróżki,

Wiodły ją ta miedza szara,

Śpiew skowronka, brzęk komara,

Wiodły ją te szumne łąki,

Łężne trawy w perłach rosy,

Wiodła ją ta zorza złota, —

Bo sierota!

Ale drugiego dnia weszła Marysia w świat chłodny i mroczny, w świat zmierzchów zielonych i głębokiej ciszy, w świat borowy.

Otoczyły ją tam debry rosochate, zgarbione z szeroko rozrostłymi konarami, na których szemrał liść świetnej zieleni. Otoczyły ją tam sosny czarne bez ruchu stojące o pniach kaplających złotą, bursztynową żywicę; a wśród sosn czarnych zabielały brzozy, szemrzące liśćmi drobnym, i graby zadumane, na których świsłały kosi, i niska kalina — na dołkach stojąca, a wody spragniona.

I szła Marysia sierota, szła jakby przez kościół ogromny, tysiącem kolumn podpartym, kobiercem mchu wysłanym, a z go-

ry, wysoko, przez liście, rzucało słońce garście złotych blasków.

I szła Marysia sierota, zlekioną głębią cisza, coraz szepcząc w duszy:

— Prowadź mnie, prowadź, borze, do królowej Tatry!

I zaszumiały debry rosochate, i czarne sosny, i brzozy, i graby, i niska kalina, i podniosły się szumy górne po wierchołkach, i szepty ciche po najniższych gałązkach młodym liściem odzianych, a w szumach i szepkach wyraźnie słycać było:

— Tedy!... Tedy!... Idź tedy, sieroto!

I otworzyły się przed Marysią borowe głębie i upadły blaski słońca na dróżkę mchami słaną, przed same stopki bosa, właśnie jakby kto w mrokach borowych sypał gwiazdy złote, wskroś zmierzchów wiodące.

I szła Marysia, i wzniosła głosek cichy i śpiewała z pełnego serca piosenkę prostą, nieuczoną, rzewną, której wtórzył szmer brzozy i szumy debów starych:

Oj, lesie, ciemny lesie,

Oj, głos się przez ciebie niesie,

Oj, szumią w tobie drzewa,

Oj, cichość twoja śpiewa!

A kiedy tak szła śpiewając, ożywał się w dół to huk siekiery drwała, to kukanie kukurki, to poświst wiewiórki, to stukanie dzięcioła w pień drzewny.

A kiedy zaśpiewana, dróżkę zmylić miała, zastępował jej to krzak jeżyn i za spódniczkę potargnął, to zahuczał puchacz w dziupli schowany, to zielona jaszczureczka ścieżynę przebiegła, to orzeszyna schylała giętkie gałązki do jej płowej główki, szepcząc:

— Tedy... tedy... tedy!

Za Marysia szedł Podziomek, migając czerwonym kapturkiem, niby grzybek krasny, grzybek borowy, a idąc zadzierał brode, bo mu się zdawało, że to on Marysię wiedzcie...

Ale tak nie było:

Wiodły ją te brzozy dróżki,

Mchy zielone spod jej nóżki,

Wiodły ci ją te kaliny,

Łężne gaszcze i drożyny,

Wiodły ci ją debry, sosny,

Szum głęboki, szum żałosny,

Wiodł ci ją bór przez te wrota —

Bo sierota!

Ale trzeciego dnia weszła Marysia w świat gór i strumieni, który był modry od mgieł i dalekich szczytów, a srebrny od wód, a dzikszy aniżeli oba tamte pierwsze światy.

Jak okiem zajrzeć, stoja skalne zręby, pod niebo się wspinając, jedno na drugie tłoczac, bodzac chmury czołem.

Jak okiem zajrzeć, huczą źródła żywe, pasma wód tryskają spod głazów i biegły z szumem, i pienia się, i grają, i przebiegają się w nich złotosc słońca i modrość nieba. I przegladają się w nich nawet gnane wiatrem chmury, co modrość tę zdmuchują i to niebo kraszą. Dziś, groźny świat! Strach iść tam, między te skały! Drogą tu — strumień, co po kamkach brzęczy, głosem — huk głazów toczących się w przepaście, pieśnią — skwir orłów ważących w powietrzu mrocznym swoje ciężkie skrzydła. Gdzie oko puścić i gdzie spojrzeć — kamień i woda. Taki świat!

Idzie Marysia sierota, twarzyczka jej

poblądła, oczeta się zamgliły, serce struchlało w pierś. Idzie, ręce wyciąga przed siebie i szepcze:

— Prowadźcie mnie góry, do królowej Tatry!

I wnet rozstąpiły się skały wysokie i ukazały się dolinki ciche, jasne miękkimi ścieżkami wiodące i zaszemrały źródła żywe, każdy przedający nie srebrną i modrą, i zakrakał orzeł w powietrzu wiszący, a wszystkie te głosy zdawały się mówić wyraźnie:

— Idź, idź, idź naprzód, sieroto!

I szła Marysia, zaszuchana w huk wód i w huk głazów, i w szmery drobnych strumyków, i w szumy piór orlich. I szła, zapatrzona w ogromne budowania gór i w szczyty ich wyniosłe, pod samo niebo idące, w światła i w cienie ich, i w moc ich ogromną. A tak wielka była ta moc i ta siła, że piosenka sieroty umilkła, jak milknie ptaszek, gdy nań ciemność padnie. I szła ze struchlałym sercem, szepcząc z cicha:

— Ziemi! ziemi! ziemi!

Za Marysia dreptał Podziomek, migając między skałami czerwonym kapturkiem, i zadzierał brode, mniemając, że to on sierotkę wiedzcie. Ale nie tak było:

Wiodły ją te skalne szczyty,

Ten świat górski, w niebo wzbity,

Wiodły ją te szumne źródła

Na te zamki, na pokoje...

Wiodły ją te orle pióra,

Ta stojąca w śniegach góra,

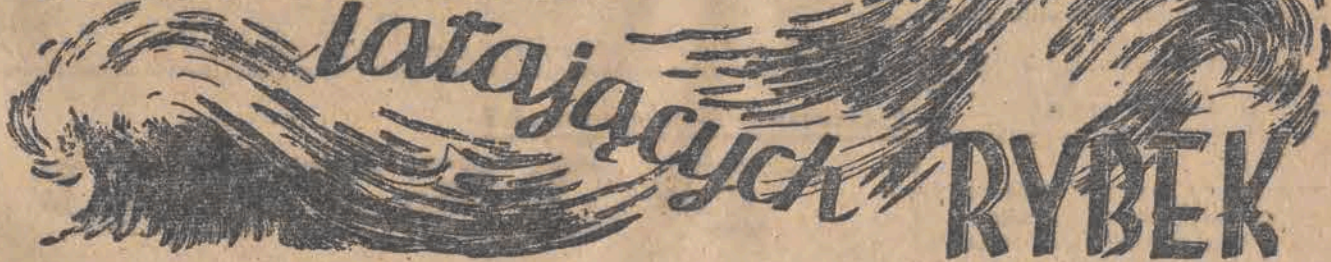
Wiodły ją te huczne wiatry

Do królewskich komnat Tatry,

Wiodła ją ta zorza złota —

Bo sierota!

TAJEMNICA

Przy dobrym wietrze, podróżnicy, żeglujący po wodach morza Śródziemnego, po morzach południowych — obserwują dziwne zjawisko: z wody wyskakują całe chmary „ryb latających”. Niektóre wznoszą się tak wysoko, że spadają na

pokłady parowców, wzbudzając olbrzymie zainteresowanie.

Jest tych ryb latających kilka gatunków. Poczynając od bardzo małych, a kończąc na okazałych rybkach, podobnych z wyglądu do dużego śledzia.

Ryby te zaopatrzone są w olbrzymie płetwy boczne, których rozpiętość równa jest długości samej ryby.

Jak odbywają się te „rybie loty”? Zróbcie sobie papierową jaskółkę i wyrzucicie ją w powietrze. Czy wasza jaskółka będzie poruszała skrzydłami? Nie. Wiele w jaki sposób papierowa jaskółka unosi się w powietrzu?

Po prostu nie będzie ona „frunąć”, a lot jej przypomni wam opadanie na spadochronie. Szerokie płaszczyzny skrzydełek papierowej jaskółki utrzymują ją na powietrzu dłużej niż naprzykład kani. Papierowa jaskółka ślizga się więc po powietrzu i udaje, że leci jak prawdziwy ptak.

To samo dzieje się z latającą rybą. Żywi się małymi ślimaczkami i rybkami — jest drapieżna. Ale sama również posiada wrogów — większe, silniejsze ryby, które polują na nią z zapalczywo-

ścią. Gdy nieprzyjaciół jest tuż obok — nasza „ryba latająca” uderza silnie ogonem o wodę i wyskakuje na powierzchnię morza, żeby uciec przed prześladowcą. Gdy jest odpowiedni wiatr — rozpościera swoje długie, przezroczyste płetwy, niczym parasol lub skrzydła samolotu i na tych swoich szerokich płetwach żeglując w powietrzu, nie poruszając przytem płetwami, tak jak to czynia skrzydłami ptaki. Im większy, dogodniejszy wiatr — tym dalej nasza rybka leci w powietrzu, opadając potem z powrotem na wodę.

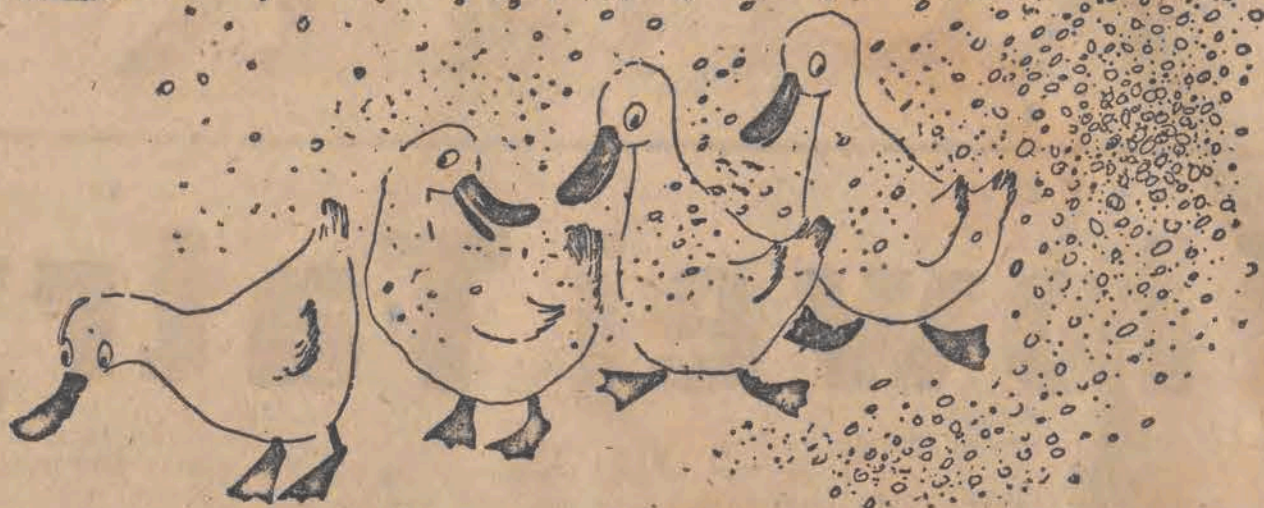
Przy silnym wietrze niektóre ryby latające potrafią wznosić się nawet do sześciu metrów wysoko, ponad powierzchnię morską i lecieć w ciągu nawet dwudziestu sekund po dwięście metrów odległości.

Latające ryby ratują się w ten sposób przed prześladowcami podwodnymi. Ale w powietrzu również nie zażywają spokoju. Zarłoczone mewy i albatrosy polują tu na nie i chwytają je w locie tysiącami.

Taka jest tajemnica latających rybek, które wzbudzają takie zainteresowanie wśród podróżników, żeglujących po dalekich morzach.

R.

Białe kacuszki

Pała śnieżek, pruszy,
Zasyłaj już dróżki
Nie mogą na spacer

Wyjść białe kacuszki.
Bo na śniegu widać
Tylko dziób i nóżki

I mogłyby zginać
Bielutkie kacuszki.

H. Andersen

Z jednego gniazda

Pięć ziaren grochu leżało w jednym strachu. Wszystkie były zielone, więc zdawało im się, że cały świat powinien być zielony. To bardzo naturalne.

Stracek rósł, ziarno także: mieściły się w nim jak mogły, ustawiały się też w jednym szeregu.

Słońce świeciło i ogrzewało stracek, deszcz go obmywał. Stawał się coraz większy i błyszczący. Jasny w dzień, ciemny w nocy, jak wypada. Ziarna też stawały się z każdym dniem większe, poważniejsze i coraz bardziej zamyślane, bo nie miały nic innego do roboty.

— Czyż tu wiecznie siedzieć będziemy? — zapytało jedno. — Stwardniejemy od takiego ciężkiego siedzenia. Tak dłużej być nie może!

Upiływały jednak tygodnie, a nic się nie zmieniło, tylko ziarna pożyły i stracek był żółty.

— Cały świat będzie żółty — rzekło jedno, i było to bardzo trafne spostrzeżenie.

Nagle uczuły jakiś gwałtowny wstrząs: oderwano stracek od łodyżki, przez chwilę ręka ludzka ścisnęła go w zamkniętej dłoni, potem w towarzystwie wielu innych straczków znalazł się w ciemnej kieszeni.

— Zaraz nam otworzą — powiedziały ziarna i zgady.

— Teraz zobaczymy, które z nas najdalej polecą w świat — odezwało się ziarno najmniejsze. — Teraz się to okaże.

— Co się stać ma, to się stanie — rzekło drugie.

Trrr! — stracek się otworzył i wszystkie pięć ziarenek ujrzały światło dzienne.

Leżały w reku chłopca, który im się przypatrywał, a następnie oznajmił, że będą doskonałe do jego pukawki.

To mówiąc, wspiął je wszystkie od razu i wyrzucił.

— Lecę w świat! Dołącznij mnie, jeżeli możesz! — zawołało jedno ziarno.

— Ja do słońca polecę! To jest także stracek i właśnie taki, jaki pragnęłam dla siebie.

— My spać pójdziemy — szepnęły dwa inne i potoczyły się na ziemię.

— Ja niewiele potrzebuję — rzekło piąte i wleciałszy w powietrze, upadło w szparę deski pod oknem poddasza, gdzie było trochę ziemi i mchu zielonego, który otulił gościa.

Wiec leżało znowu w niewoli.

— Zie przemija — szepnęło.

W izdebce pod dachem mieszkała uboga kobieta, która zarabiała jako najemnica, wychodziła codziennie od rana, paliła ludziom w piecach, myła i sprzątała, gdyż była pracowita i silna. W pokoiku zostawała jednak jej córeczka, dziecko wątłe i słabowite, a od roku tak słabe, że prawie nie podnosiło się z łóżka.

— Pójdź za siostrą — smutnie powtarzała matka, która niedawno jeszcze miała dwoje dzieci.

Chora dziewczynka sama w ubogiej izdebce przez cały dzień leżała, gdyż nie miała siły się podnieść. A matka musiała pracować.

Wiosenny ranek zaświtał na świecie wesoło i słonecznym, złociste promienie

zajrzały na poddasze przez maleńkie szybki, jakby chciały zobaczyć czy ludzie śpią jeszcze. Biedna kobieta właśnie wychodziła z domu.

— Mamo — rzekła dziewczynka — patrzno, co to do nas zagląda w okno, takie jasne i zielone? Tam, przez najniższą szybę! O, wiatr nim porusza!

Były to małe, zielone listeczki, które wyrosły z ziarnka grochu, ukrytego pod mchem w szparze deski.

— Skąd ono się tu wzięło? — mówiła kobieta. — Będziesz miała teraz za oknem ogródek, który cię rozweseli nieraz i zabawi.

I przysunęła łóżko dziecka do okienka, aby lepiej widziało młoda, zielona roślina, ciekawie zaglądająca przez szybę.

Potem wyszła na cały dzień.

Wieczorem dziewczynka wesoło ją witała.

— Wiesz, mamo — rzekła — pewno wyzdrowieję wkrótce. Słońce tak słodkie dzisiaj tu świeciło, tak nas ogrzewało troskliwie. Groszek mi w oczach wypuszcza listeczki, rozwiła się i rośnie, i ja tak samo czuję w sobie nowe siły i chyba niedługo już wstanę.

— Dałby Bóg — rzekła matka, ale temu nie wierzyła. Wetknęła jednak patyczek za deskę, aby młoda roślina, która tak wesoło nasuwała myśli jej choremu dziecku, miała się o co oprzeć. Potem przywiązała cienkie sznureczki do ramy okienka, by miała po czym pisać swoją łodyżkę ta dobra pocieszycielka samotnicy.

Groszek rósł szybko, dziewczynka co-

dzienne opowiadała matce o jego piękności, o nowych listkach.

— Doprawdy, zakwiśnie! — zawołała pewnego ranka ucieszona kobieta, która już sama zaczynała wierzyć, że jej dziecko odzyska zdrowie.

Widziała, że od chwili, gdy groszek zajrzał przez małe okienko, chora ożywiła się ogromnie, a od kilku dni sama siadała na łóżku, żeby lepiej widzieć maleńki ogródek z jednego ziarnka grochu.

W kilka dni później była niedziela i pogoda. Dziewczynka wstała z łóżka i usiadła przy otwartym oknie na krześle przy ciepłych promieniach słońca, a jasne jej oczy z radością i pieszczotą patrzyły na białe, słodkie kwiatki grochu.

Na koniec wstała z krzesła, oparła się o ramę okna i całowała kwiaty i listeczki ukochanej roślinki. Była wtedy bardzo szczęśliwa.

A co się stało z innymi groszkami?

Jeden upadł na dach i gołąb go pokłuszył; jeden upadł na ścieżkę i został zdeptany, potem kury go zjadły; jeden potoczył się w krzaki, ciepło mu tam było pod suchymi liśćmi i wilgotno, więc namókł i wyprósł kielek, żeby rosnąć — tymczasem śnieg spadł i zmarniał biedaczek od chłodu. Ostatni wpadł do wody, napił się jej bardzo wiele i był niezmiernie dumny ze swojej wielkości, aż w końcu pekl.

Żadne ziarno się nie zmarnowało, gdyż nic się nie marnuje na tym świecie, każde przyniosło komuś choć mały pożytek, lecz groszek na poddaszu był zwiastunem szczęścia.

Edward Szymański

POSTĘP

Lat temu tysiąc —
z wielką biedą
ledwie się człek przez bory przedarł,
żeby sąsiadom o mil śledem,
miodu za płótno sprzedać.

Lat temu pięćset —
borem, lasem
przez rzeki w bród i wąską drogą
na dwór, na turnie, na zapasy
jeździła rycerstwa mnogość.

Lat temu sto —
po litych mostach
sznur dyliżansów, wozów, bryczek
płazystą, polską drogą prostą
gnał z okolicy w okolicę.

Pół wieku temu —
tu i ówdzie
przez rzekę, las i poprzecz pole
po czarnych szynach,
szapiąc w trudzie
poszła żelazna kolej.

Cwierć wieku temu —
na zawody
z koleją, z wozem zwykłym,
ruszyły szosą samochody
i zwłonne motocykle.

A dziś —
nad nimi
drogą szeroką,
w nieba przestrzeni —
blisko obłokom —
śpiew śmigła
z góry
rzucając polom,
mkną srebropióry
przez wichrów trakt
stalowy ptak —
samolot!

J. Wazłowa

Lakomczuch

Był raz jeden mały lisek
z kitą długą i puszystą.
Miał w spiżarni moc zapasów,
lecz — w jesieni zjadł już wszystko.
Aż tu przyszła pani zima
taka zła i taka sroga...

W zimie — gąsek nigdzie nie ma
i głód czai się po drogach...

Widzisz lisku, lakomczuchu
z kitą długą i puszystą!

Miałeś taką moc zapasów,
po co na raz zjadłeś wszystko?

Biegnie lisek, mały lisek
po kobiercu, po śniegowym,
zblizną się do cichej wioski —
już ma w głowie plan gotowy...

Lecz i tu nie widać tłustych
gąsek, kaczek, ani kurek!

Zamknęło je na dwa spusty
do kurników, do komórek!

Próbno lisku, lakomczuchu
po kobiercu, po śniegowym
biegnie aż do samej wioski —
na nic cały plan gotowy!

Stoi lisek, mały lisek,
w górę rudy łeb wyciąga
i do wioski osniedziałej —
przez wysoki płot zagląda...

„Takie smaczne kąski chować!”
Wzdycha, wzdycha, liska ślinę.

„Gdyby chociaż raz skosztować,
choćby tylko odrobinkę...”

Widzisz lisku, lakomczuchu
teraz tylko łeb wyciągasz
i do wioski osniedziałej —
dalsz napróżno już zaglądasz...

Cesla w zoo

Poszła Cesla zwiedzić ZOO,
Gdzie jest tyle dziwnych stworzeń.
Patrzy Cesla dookoła
i nadziwić się nie może.
— Moja ciociu, mówi naraz
Dziewczateczko to kochane —
— Czy te słonie, małpki, ptaki
Żywe są, czy malowane?

H. Rud.

Z życia partii

BALUTY

Dziś o godz. 18 odbędzie się ogólne zebranie członków PPR i sympatyków w lokalu dzielnicowym przy ul. Zgierskiej 71.

GÓRNA-LEWA

Dziś o godz. 15 odbędzie się zebranie koła prelegentów dzielnicowych w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 262.

STAROMIEJSKA

Dziś o godz. 16.30 odbędzie się otwarte zebranie koła PPR PSS przy ul. Ogrodowej i Cmentarnej.

RURA-PABIANICKA

Dziś o godz. 12.30 odbędzie się zebranie koła PPR warsztatów szewskiego i krawieckiego przy ul. „Horak”.

O godz. 13 zbiera się koło przedziału tej samej firmy.

O godz. 14 zbiera się koło PPR oddziału jedwabniczego przy Plerwszej-Budziej.

LEWA-SRÓDMIEJSKA

Dziś o godz. 18 odbędzie się zebranie koła PPR Produkcji Filmowej — Laboratorium.

O godz. 18 zbiera się koło PPR firmy Piłki przy ul. Jaracza 72.

O godz. 15 koło firmy „Zenit”.

O godz. 17 zbiera się koło pracowników Związków Zawodowych w lokalu dzielnicowym przy ul. Południowej 11.

O godz. 15 odbędzie się koło PPR fabryki Wina i Musztardy przy ul. Południowej 48.

O godz. 15.30 koło firmy Frankus przy ul. Narutowicza 125.

SRÓDMIEJSKA-PRAWA

Dziś o godz. 18 odbędzie się zebranie koła PPR Państwowej Fabryki Obuwia Nr. 2 przy ul. Wólczańskiej 12.

O godz. 18 zebranie koła PPR przy Komitecie Żydowskim.

O godz. 15.30 koło PPR firmy „Weber-Raul”.

O godz. 18 koło firmy „Pala”.

O godz. 18 zbierają się pepercownicy Straty Przemysłowej przy ul. Legionów 23.

O godz. 18 odbędzie się zebranie koła Państwowej Fabryki Nr. 3.

O godz. 18 zbiera się koło PPR Państwowej Centrali Handlowej przy ul. Wólczańskiej 123.

O godz. 18 zbiera się koło terenowe Nr. 1 w lokalu dzielnicowym przy ul. Gdańskiej 75.

ZÓRNA-PRAWA

Dziś o godz. 14 odbędzie się zebranie koła PPR firmy „Klingel Schule” przy ul. Kątnej 20/22.

O godz. 18 koło firmy „Lande-Welle”.

O godz. 13.30 zbiera się koło firmy Richter.

O godz. 17 odbędzie się zebranie prelegentów w lokalu dzielnicowym przy ul. Bednarskiej 42. Obecność obowiązkowa.

Nowe ceny chleba

Sprawa uporządkowania rynku i zapotrzebowania ludności naszego miasta w chleb zajęły się nareszcie powołane do tego czynnik. Pobieranie spekulacyjnych cen za chleb ustanie, gdyż ustalono obowiązującą od dnia 7 bm. cenę na chleb wypiekany z maki 90-procentowej żytniej. Z dniem wczorajszym wszystkie piekarnie łódzkie sprzedawać mają kilogram chleba żytniego w cenie 22.50 zł. Równocześnie została wyznaczona cena maki żytniej o przemyśle 90-procentowym na 22.50 zł.

KORSKIE

Pomnik partyzantów polskich

W Kóskich odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika ku czci partyzantów polskich, ufundowanego przez miejscowe społeczeństwo.

Na uroczystość odsłonięcia przybyli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz organizacje społeczne. Przybyli również znani na tym terenie z czasów okupacji dowódcy oddziałów „wardii Ludowej” a następnie Armii Ludowej pułkownik Mieczysław Moczar.

Dyżury aptek

Rembelski, Gdańska 90
Szymański, Rokicińska 8
Zundelewicz, Piotrkowska 25
Szindlenbuch, Srebrzyńska 67
Kasperkiewicz, Lirancowskiego 1
Lipiec, Piotrkowska 193
Pastorowej, — Łagiewnicka 120

Ze sportu

Stajemy w obronie tenisa

Czy Polska powinna wziąć udział w rozgrywkach o puchar Davisa

Jedną z najbardziej popularnych imprez tenisowych o charakterze międzynarodowym jest turniej drużynowy o puchar Davisa.

Jak wynika z nazwy ofiarodawca tego cennego trofeum był mr. Davis, niegdyś popularny tenisista Ameryki. Początkowo w walkach tych brały udział tylko dwie drużyny Ameryki i Australii. Później rozszerzono jego ramy, i obecnie, a ściślej mówiąc do wybuchu wojny, brało w nich udział kilkadziesiąt państw, reprezentujących niemal całą kulę ziemską.

W rozgrywkach tych brały również udział tenisistów polscy. Pierwszy mecz, w którym odnieśliśmy pierwsze zwycięstwo odbył się z Rumunią w Warszawie. Po meczu tym wypłynął na szerokie wody talent Tłoczyńskiego, który pokonał mistrza Rumunii, groźnego Mischę.

Później różne koleje przechodził nasz tenisista w tej największej obok Wimbledonu imprezie tenisowej.

Częściej trzeba było przegrywać, aniżeli wygrywać. Do największych bodaj triumfów, należy zaliczyć ostatni mecz, który się odbył dosłownie niemal na kilka „godzin” przed wybuchem wojny z Niemcami.

Polacy przegrali wówczas przez dżentelmenie 2:3, a mogli spotkanie to wygrać. Po przegranym meczu z Tłoczyńskim, Menzel był tak wściekły, że nie chciał grać tego dnia w grze podwójnej. Według regulaminu przysługiwał nam walkower. Niestety, kierownictwo naszej drużyny zdecydowało się gra podwójną przełożyć na dzień następny. Oczywiście Niemcy ją wygrali, co zdecydowało o wyniku całego spotkania, który łatwo mógł brzmieć na naszą korzyść.

Po zakończeniu działań wojennych, w roku ubiegłym rozgrywki o puchar Davisa zostały reaktywowane. Niestety, Polska w nich udziału nie brała. Obecnie

Polski Związek Tenisowy czyni starania, abyśmy w przyszłym roku mogli przystąpić do tych rozgrywek. Jak na to będzie się zapatrywał PUWF i PW — nie wiemy. W każdym bądź razie decyzja musi zapadnąć niebawem, gdyż zgłoszenie należy przesać do końca stycznia. 21 marca w Paryżu obradować już będzie Międzynarodowa Federacja Tenisowa.

Udział Polski w „pucharze Davisa” niewątpliwie podniósłby poziom naszych tenisistów i w dużej mierze spopularyzował ten piękny sport wśród szerokiego mas. Musimy zapomnieć o niedorzecznych i szkodliwych przesadzie, że tenis to sport tylko dla wybranych. Tenis w ZSRR, a nawet na Zachodzie jest sportem uprawianym masowo i takim sportem powinien stać się i u nas.

Produkujemy własne „pancerny”

Zarząd PZŁ przypomina, iż kurs Instruktorów jazdy szybkiej i figurowej odbędzie się w Warszawie w dniach od 1 do 10 stycznia 1947 r. PUWF i PW zapewnia zgłoszonym uczestnikom kursu suche porcje i kwatery na Stadionie WP. Termin zgłoszeń 15 grudnia r.b. Na kursie przewidziane są wykłady techniki jazdy na lodowisku na jeziorku Kamionkowskim oraz wykłady teoretyczne, jak higiena, siedziowanie, urządzenie lodowiska itp. — w gmachu Stadionu WP. Kurs prowadzić będą instruktorzy: mgr. Owczarek, inż. Kalbarczyk, siostry Dobrowskie, Michałak i Kowalski.

Przed wyjazdem na mistrzostwa Europy i świata w łyżwiarstwie Zarząd PZŁ w porozumieniu z dyrektorem PUWF i PW inż. Kucharem ustalił dla zawodników następujące minimum: jazda szybka — mężczyźni 500 m — 51 sek., 1.500 m — 2:46, 5.000 m — 9:50, 10.000 m — 20:30, kobiety: 500 m — 59 sek., 1.000 m — 2:04, 3.000 m — 6:20, 5.000 m — 10:58; jazda figurkowa: mężczyźni i kobiety mają wykonać następujące figury: 20 ab, 21 ab, 37 ab, 38 ab, 39 ab, 40 ab, 41 ab. Warunki osiągnięcia minimum: 1) u większości sędziów uzyskanie noty przeciętnej 4, 2) u żadnego z sędziów noty poniżej 3, 3) w poszczególnych ćwiczeniach u żadnego z sędziów noty poniżej 2,5.

Warsztat Józefa Mijaszkiewicza — Pruszków, ul. Żytnia 7, wykonał mechanicznie pierwszą w Polsce doskonałą parę łyżew wyścigowych wg projektu inż. Kalbarczyka. Warsztat ten przygotował się do produkcji masowej i przyjmuje już zamówienia. PUWF i PW obstarłowało pierwsze 15 par. Brak sprzętu łyżwiarskiego spowodował w kraju zmniejszenie się zainteresowania tym pięknym sportem. Obecnie dzięki możliwości produkcji dobrych łyżew w kraju otwierają się nowe perspektywy popularyzacji łyżwiarstwa. Zarząd PZŁ wzywa kluby i stowarzyszenia do zamawiania w warsztacie Mijaszkiewicza łyżew wyścigowych. Z czasem warsztat ten przejdzie do produkcji łyżew do jazdy figurowej i hokejowych.

SZERMIERZ NAWALIE

Zapowiedziane na sobotę i niedzielę drużynowe mistrzostwa Polski w szermierce nie doszły do skutku z powodu nieprzybycia drużyn zamiejscowych Pogoni z Katowic i Sokola z Krakowa.

ANGLIA — ZSRR W PILCE NOŻNEJ

Jak podają ze źródeł angielskich, pierwsze oficjalne spotkanie pomiędzy reprezentacją piłkarską ZSRR a Anglią dojdzie do skutku w pierwszej połowie 1948 roku w Moskwie.

CO TO BĘDZIE ZA POTOMSTWO?

Słynna dyskobolka radziecka Dumba-dze, będąc na mistrzostwach świata w Oslo zdobyła sobie nie tylko publiczność sportową, ale również „serce” mistrza Europy, również dyskobolę, Włocha Consoliniego.

W niedługim czasie spodziewać się należy tego „dyskobolowego małżeństwa” i. narodzin nowego lub nowej rekordzistki.

Mistrzostwa świata nęca hokeistów

W tym celu jeździł do Pragi mjr. Czernik, aby zorientować się, czy by hokeistom nie udało się uzyskać na trening sztucznego lodowiska w Budziejowicach.

Jak oświadczył mjr. Czernik po powrocie z Pragi Czesi zgodzili się użyczyć naszym chłopcom lodowiska na trzy tygodnie, prócz tego pozyskano nawet trenera. Ma być nim były reprezentant Czechosłowacji, Torzicka.

Gdyby Państwowy Urząd WF i PW zgodził się na wyjazd naszych hokeistów na mistrzostwa świata, obóz treningowy w Budziejowicach odbyłby się bezpośrednio przed mistrzostwami.

Decyzji w tej sprawie należy oczekiwać niebawem.

Filmowcy biją swój rekord na zawodach pływackich w YMCA

Wczoraj na pływalni YMCA odbyły się zawody pływackie juniorów, w których brał udział zawodnicy trzech łódzkich klubów, a mianowicie: Filmowca, Zjednoczonych i HKS-u.

Z uzyskanych wyników na wyróżnienie zasługują: wynik w sztafecie 5x50 m stylem dowolnym uzyskany przez sztafetę mistrzowską Filmowca — 2:39 będący nowym rekordem klubowym i drugim wynikiem w Polsce, oraz czas Duryśa (HKS) w biegu na 100 m st. grzbietowym — 1:33,5.

W innych konkurencjach osiągnięto następujące wyniki:

50 m st. dow. chłopców: 1. Witeczak (Zjednoczone) — 35, 2. Wojciechowski (HKS) — 36,8.

50 m st. grzbiet.: 1. Dobrowolski (Filmowca) — 45,9, 2. Witeczak (Zjednoczone) — 46,5.

25 m st. dow.: 1. Kubiak (Filmowca) — 1:39,2.

16,2, 2. Kędziński (HKS) — 17,4.

100 m st. klas. chłopców: 1. Rumiński (HKS) — 1:36,6, 2. Machowski (HKS) — 1:47,2.

100 m st. dow.: 1. Wojciechowski (HKS) — 1:20,5, 2. Boniecki (Filmowca) — 1:22.

50 m st. klas.: 1. Kragulec (Zjednoczone) — 45, 2. Machowski (HKS) — 45,8.

100 m st. grzb. chłopców: 1. Duryś (HKS) — 1:33,5, 2. Dobrowolski (Filmowca) — 1:39,2.

Sztafeta 3x100 m: 1. Team (HKS—Zjednoczone (Duryś, Rumiński HKS, Witeczak Zjednoczone) 4:42,5, 2. Filmowca 4:47.

Sztafeta 5x50 st. dow.: 1. Filmowca (Kierysz, Erlich, Antkowski, Chojnacki, Cieślak) 2:39.

W ogólnej punktacji zwyciężył team HKS — Zjednoczone 62 p., 2. Filmowca 44 p.

Publiczności ponad 1500 osób.

Radomsko

Święto metalowców

W dniu 1. 12. 1946, w dniu patrona metalowców — św. Elżbiety, Zakłady Przemysłowe „Metalurgia” w Radomsku wspólnie z Oddziałem Związków Zawodowych Metalowców obchodzili uroczyste święto poświęcenia sztandaru Oddziału Zw. Zaw. Metalowców na powiat Radomszczański.

W świątce brało udział ponad 2.000 osób. Uroczystości rozpoczęły się na placu zbiórka wszystkich załóg fabryk metalowych i zaproszonych gości.

Uformowany pochód z orkiestrą i sztandarami miejscowych cechów na czele przeddefilował przed tablicą ku czci zamordowanych w czasie okupacji pracowników, i udał się do kościoła na nabożeństwo.

Po uroczystym poświęceniu sztandaru w asyście 8 par chrzestnych ojców i matek — pochód, przez miasto, powrócił na teren fabryczny.

Na oddziale konstrukcyjnym, udekorowanym zielenią i flagami, po odegraniu przez

orkiestrą hymnu, odbyło się włączenie sztandaru chorążym (5-ciu z Zakładów Metalurgii, 1 z 1-my Kryzel i Wojakowski i 1 z 1-my Sucheni), przemówienia przedstawicieli Partii, Dyrekcji i Związków, wblajanie gwoździ, wpisywanie do księgi pamiątkowej, dekorowanie krzyżami 4-oh jubilatów — robotników „Metalurgii” oraz wręczenie dyplomów 16-tu dalszym jubilatów z 1. „Metalurgii” i 13-tu z 1. Kryzel i Wojakowski.

Podczas ceremonii przygrywała orkiestra zaś chór fabryczny odśpiewał parę pieśni.

Na zakończenie uroczystości odbył się wspólny obiad Załóg na Oddziałach. Zaproszonych gości — przedstawicieli Województwa, Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Metalowego, Zjednoczeń, delegatów z Ministerstwa oraz miejscowych gości — Komitet Organizacyjny podejmował obiadem w świetlicy.

Ogółem w obiedzie brało udział około 300 osób.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne: za wyraz petiowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr szpalę poza tekstem — zł 14, w tekście — zł 21, — W numerach niedzielnym: 1 słupkowy — 50 procent drożej.

D 08899

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi, Komitet Redakcyjny, Red. i Adm.: Łódź, Piotrkowska 86. Tel. Red. Nocnej 172-31. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”
Prenumerata zł 45, — miesięcznie.